

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра інформаційних систем та технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Юрій УТКІН

(протокол від «01» вересня 2026 р. № 2)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Організація науково-інноваційної діяльності

освітньо-наукова програма	«Інформаційні системи і технології»
спеціальність	F6 Інформаційні системи і технології
галузь знань	F Інформаційні технології
рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
навчально-науковий інститут	Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій	

Полтава
2026-2027 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Організація науково-інноваційної діяльності для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Інформаційні системи і технології» спеціальності F6 Інформаційні системи і технології.

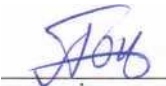
Мова викладання: державна

Розробник: Олена КОСТЕНКО, професор кафедри інформаційних систем та технологій, д. т. н., професор
«01» вересня 2026 року

 Олена КОСТЕНКО

Погоджено гарантом освітньої програми
«Інформаційні системи і технології»

«01» вересня 2026 року

 Юрій ПОНОЧОВНИЙ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності
«Інформаційні системи і технології»
протокол від «01» вересня 2025 р. № 1

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності
«Інформаційні системи і технології»

 Олена КОПШИНСЬКА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (<i>обов'язкова чи вибіркова</i>)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1; F6AC_ICTдфд_2026
Семестр	1
Лекції (годин)	12
Практичні заняття (годин)	12
Самостійна робота (годин)	66
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Надати сучасні теоретичні знання, уміння і навички, необхідні майбутнім фахівцям при опануванні теоретико-методичних засад, а також прикладного інструментарію організації, проведення, оприлюднення, апробації та впровадження результатів науково-інноваційної діяльності, формування гнучкого інноваційного мислення для набуття універсальних навичок дослідника, здійснювати захист прав інтелектуальної власності та проводити оригінальні самостійні наукові дослідження в області інформаційних систем і технологій.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Дисциплін, які передують їй вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми відсутні.

4. Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні науково-прикладні задачі у сфері інформаційних систем і технологій та з дотичних до міждисциплінарних напрямів на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Фахові компетентності спеціальності:

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у ICT та дотичних до них міждисциплінарних напрямках з IT та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень й інноваційних розробок українською та іноземними мовами, глибоке розуміння наукових текстів іноземними мовами за напрямком досліджень.

СК06. Здатність застосовувати сучасні методи дослідження, синтезу, проектування інформаційних систем і технологій у науковій та науково-педагогічній діяльності.

5. Програмні результати навчання/результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ICT і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної діяльності.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми ICT державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження інформаційних систем і технологій з використанням сучасних методів дослідження, технічних, програмних засобів та з дотриманням норм академічної і професійної етики.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ІСТ і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної діяльності.	знати сучасні концепції та методологічні підходи в інформаційних системах і технологіях; розуміти сучасні наукові тенденції на межі інформаційних технологій та інших предметних галузей; застосовувати сучасні методи та інструменти для проведення наукових і прикладних досліджень; аналізувати наукову інформацію, результати досліджень та сучасні технологічні рішення; розробляти нові рішення та обґрунтовувати можливості їх інноваційного застосування.
РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми ІСТ державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.	демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі; обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми галузі; вміти аналізувати, узагальнювати, інтерпретувати результати досліджень у наукових публікаціях, у провідних міжнародних наукових виданнях; здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері ІСТ; демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань та готовність до безперервного професійного розвитку.
РН05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження інформаційних систем і технологій з використанням сучасних методів дослідження, технічних, програмних засобів та з дотриманням норм академічної і професійної етики.	організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження на відповідному фаховому рівні, використовувати для обґрунтування висновків належні докази; досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики, у тому числі формувати і перевіряти гіпотези; розуміти роль інновацій у розвитку інформаційних систем і технологій, цифрової економіки та суспільства знань; застосовувати методи наукового пошуку, моделювання, аналізу даних та експерименту для вирішення інноваційних завдань.

6. Методи навчання і викладання

1. Словесні методи: розповідь, бесіда.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування.
3. Практичні методи навчання: практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою; дослідні роботи.
4. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.
5. Інтерактивні методи: дискусії і групові обговорення.
6. Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, реєстрація та застосування науково-метричних баз мережі інтернет.

7. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Сутнісна характеристика науково-інноваційної діяльності. Зміст поняття “інновація”. Класифікація новацій, інноваційних процесів, нововведень. Сучасні аспекти нововведень то розвиток конкуренції. Інноваційний процес та інноваційна діяльність. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями. Еволюція розвитку теорій інноваційної діяльності. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції. Поняття інноваційної діяльності, її різновиди і складові. Фундаментальна наукова діяльність. Оцінка факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на інноваційну діяльність. Зміст науково-інноваційної діяльності. Сутність наукової та інноваційної діяльності, їх особливості. Суб’єкти наукової і науково-технічної діяльності.

Тема 2. Інституційне забезпечення організації науково-інноваційної діяльності. Національна інноваційна система. Елементи та типи Національної інноваційної системи. Інститути та інституційне забезпечення. Закони України у сфері інноваційної діяльності. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності. Довгострокові та середньострокові напрями інноваційної діяльності, їх затвердження та реалізація. Роль держави в здійсненні інноваційної діяльності. Інновації як фактор економічного зростання. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Визначені Стратегією заходи та напрями щодо новацій, трансферу та комерціалізації, партнерства у науково-інноваційній діяльності. Державна цільова програма.

Тема 3. Міжнародна інтеграція та цифровізація науково-інноваційної діяльності Міжнародно-правові аспекти інноваційного розвитку. Інституційні механізми міжнародної інтеграції. Основні форми міжнародної інтеграції. Міжнародна академічна мобільність. Участь України в міжнародних програмах (Horizon Europe, Erasmus+, NATO Science for Peace, COST, EUREKA, ERA-NET тощо). Використання цифрових технологій у науці та інноваціях. Цифрові методи збору, обробки та збереження наукових даних. Використання штучного інтелекту та аналітики для прогнозування інноваційних трендів. Автоматизація дослідницьких процесів та формування цифрових екосистем науки.

Тема 4. Методологія й технологія наукових досліджень. Поняття про методологію наукового дослідження, види та функції досліджень. Філософсько-світоглядні підходи в науковому дослідженні. Процес наукового дослідження і його характеристика. Технологія визначення понятійно-категоріального апарату дослідження. Напрямок, проблема, тема в науково-дослідних розробках. Визначення робочої гіпотези. Визначення мети, завдань, об’єкта і предмета дослідження. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації у процесі наукової роботи.

Тема 5. Організація, виконання наукового дослідження та оприлюднення результатів.

Науково-дослідна робота (НДР): сутність та етапи. Функції наукового керівника та відповідального виконавця НДР. Ініціативна науково-дослідна робота: зміст порядок реєстрації та обліку. Господовірні теми: зміст та договірні відносини. Державне замовлення на науково-технічні (експериментальні) розробки. Участь у державному конкурсі науково-дослідних розробок.

Засоби оприлюднення результатів наукових досліджень. Публікації, якими висвітлюються результати досліджень дисертації на здобуття наукового ступеню доктора філософії. Наукова стаття за результатами досліджень. Провідні наукометричні бази Scopus та Web of Science (WoS). Сутність та значення Імпакт-фактору, індексу Хірша, I-10 індексу. Процедура підготовки тез доповідей, їх відмінності від наукової доповіді. Монографія як науково-дослідна праця. Обов’язкові складові рукопису дисертації як кваліфікаційної наукової праці.

Тема 6. Впровадження, комерціалізація результатів наукових досліджень та захист інтелектуальної власності. Принципи організації інноваційних процесів за циклом "дослідження - виробництво - дифузія - комерціалізація". Науковий результат. Теоретичні, методологічні/методичні та прикладні результати наукових досліджень. Впровадження

результатів наукових досліджень. Рівні, на яких можуть впроваджуватись результати наукових досліджень. Зміст трансферу технологій. Документація у підтвердженні впровадження результатів досліджень. Об'єкти інтелектуальної власності, їх значення у комерціалізації результатів наукових розробок. Складові та принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності. Ефект дослідження. Ефективність інноваційної діяльності. Характеристика результатів і ефективність витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма F6AC ICTдфд 2026			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р
Тема 1. Сутнісна характеристика науково-інноваційної діяльності	18	2	2	11
Тема 2. Інституційне забезпечення організації науково-інноваційної діяльності	12	2	2	11
Тема 3. Міжнародна інтеграція та цифровізація науково-інноваційної діяльності	12	2	2	11
Тема 4. Методологія й технологія наукових досліджень.	12	2	2	11
Тема 5. Організація, виконання наукового дослідження та оприлюднення результатів	12	2	2	11
Тема 6. Впровадження, комерціалізація результатів наукових досліджень та захист інтелектуальної власності.	12	2	2	11
Усього годин	90	12	12	66

8. Теми практичних занять

Назва теми		Кількість годин
		денна форма F6AC ICTдфд_2026
Тема 1. Сутнісна характеристика науково-інноваційної діяльності		
1.	Інноваційна діяльність в системі науково-інноваційної діяльності закладів вищої освіти.	2
Тема 2. Інституційне забезпечення організації науково-інноваційної діяльності		
2.	Державна підтримка інноваційної діяльності, державні цільові програми	2
Тема 3. Міжнародна інтеграція та цифровізація науково-інноваційної діяльності		
3	Основні напрями цифровізації науково-інноваційної діяльності	2
Тема 4. Методологія й технологія наукових досліджень.		
4	Технологія наукового дослідження	2
Тема 5. Організація, виконання наукового дослідження та оприлюднення результатів		
5	Оформлення і представлення дисертації, звітів у сфері науки і техніки	2
Тема 6. Впровадження, комерціалізація результатів наукових досліджень та захист інтелектуальної власності		
6	Комерціалізація результатів науково-інноваційної діяльності	2
	Разом	12

9. Теми самостійної роботи

Назва теми		Кількість годин
		денна форма F6AC_ICTдфд_ 2026
Тема 1. Сутнісна характеристика науково-інноваційної діяльності		
1.	Організаційні форми провадження наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності у закладах вищої освіти	11
Тема 2. Інституційне забезпечення організації науково-інноваційної діяльності		
2.	Інновації як фактор економічного зростання.	11
Тема 3. Управління науково-інноваційними проектами		
3	Міжнародні Національні інноваційні системи (США, Японії, Китаю, ЄС та інші).	11
Тема 4. Методологія й технологія наукових досліджень.		
4	Пошук, накопичення та обробка наукової інформації у процесі наукової роботи.	11
Тема 5. Організація, виконання наукового дослідження та оприлюднення результатів		
5	Підготовка докторів філософії та організація роботи над дисертаційним дослідженням у рамках науково-інноваційної діяльності	11
Тема 6. Впровадження, комерціалізація результатів наукових досліджень та захист інтелектуальної власності.		
7	Захист прав інтелектуальної власності	11
	Разом	66

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти не передбачена навчальним планом.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання / результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання / результатів навчання
РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з ICT і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної діяльності.	Поточний контроль: виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів. Семестровий контроль: залік
РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми ICT державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.	Поточний контроль: виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів. Семестровий контроль: залік
РН05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження інформаційних систем і технологій з використанням сучасних методів дослідження, технічних, програмних засобів та з дотриманням норм академічної і професійної етики.	Поточний контроль: виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язування тестів. Семестровий контроль: залік

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованим результатом навчання.

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та досягнення програмних результатів навчання.

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом

застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно навчального плану: залік.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти денна форма F6AC ICTдфд 2025			Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	розв'язу- вання тест	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Сутнісна характеристика науково-інноваційної діяльності	4	15	6	10
Тема 2. Інституційне забезпечення організації науково-інноваційної діяльності	4		6	10
Тема 3. Управління науково-інноваційними проектами	4		6	10
Тема 4. Зміст та особливості фандрейзингу і грантрайтингу. Грантові програми та конкурси	4		6	25
Тема 5. Організація, виконання наукового дослідження та оприлюднення результатів	4	15	6	10
Тема 6. Впровадження, комерціалізація результатів наукових досліджень та захист інтелектуальної власності.	4		6	25
Разом	24	30	36	100

Шкала та критерії оцінювання виконання тестів

Форма контролю: розв'язування тестів

Кількість заходів: 2

Мета тестового контролю: перевірка успішності засвоєння студентами теоретичного матеріалу та рівня сформованості вмінь і навичок з тем дисципліни.

Час виконання: 15 хвилин

Структура тесту: тест складається з 15 завдань. Відповіді на завдання тесту не потребують словесного вираження думок, а тільки вибору однієї правильної відповіді із запропонованих варіантів.

Кількість балів	Критерії оцінювання
1 бал	Відповідь правильна
0 балів	Відповідь не правильна

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4 балів	Здобувач вищої освіти правильно виконав практичне завдання, спроможний пояснити методику його розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату, бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень сформованості практичних навичок, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь, навичок та компетентностей, що викладені в робочій програмі навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти володіє вміннями використати набуті знання з навчальної

	дисципліни в практичній діяльності та при вивченні наступних предметів.
3 бали	Здобувач вищої освіти правильно виконав практичне завдання, не завжди точно пояснює методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату, практично засвоїв весь теоретичний матеріал, демонструє знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, не завжди логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє сформованість практичних навичок, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь, навичок та компетентностей, що викладені в робочій програмі навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти володіє вміннями використати набуті знання з навчальної дисципліни в практичній діяльності та при вивченні наступних предметів.
2 бали	Студент завдання повністю не виконав, має багато огріхів, в цілому відповів на поставлені запитання, але не завжди аргументував свою відповідь, помилявся у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел, плутає та не знає деякі поняття, не завжди відповідав на додаткові питання; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; показує достатній рівень сформованості практичних навичок, що в основному забезпечує вимоги до знань, умінь, навичок та компетентностей, що викладені в робочій програмі навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти в основному володіє вміннями використати набуті знання з навчальної дисципліни в практичній діяльності та при вивченні наступних предметів.
1 бал	Здобувач вищої освіти завдання не виконав, але опанував деякий навчальний матеріал теми дисципліни, дає неправильну відповідь на більшу частину запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел, не знає багатьох наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, розуміння матеріалу з теми дисципліни не є цілісним, практичні навички сформовані частино. Показує низький рівень опанування навчальної дисципліни, що не повністю забезпечує вимоги до знань, умінь, навичок та компетентностей, що викладені в робочій програмі. Здобувач вищої освіти не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні предмета, що дає можливість низько оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0 балів	Здобувач вищої освіти завдання не виконав, не опанував навчальний матеріал теми дисципліни, дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, цілісність розуміння матеріалу з теми дисципліни відсутні, практичні навички не сформовані. Показує низький рівень опанування навчальної дисципліни, що не забезпечує вимоги до знань, умінь, навичок та компетентностей, що викладені в робочій програмі. Здобувач вищої освіти не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні предмета, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
6 балів	Завдання виконане самостійно, повністю і без допомоги викладача. Здобувач має високий рівень поінформованості, необхідний для прийняття обґрунтованих рішень; самостійно добирає інформаційні джерела, що відповідають завданню; використовує широкий арсенал засобів доказу власної думки; розв'язує складні проблемні завдання навчального і практичного характеру; демонструє здатність до системного наукового аналізу та прогнозування явищ; уміє формулювати,

	аналізувати й розв'язувати проблеми; робить обґрунтовані висновки та пропонує рішення для складних навчальних і виробничих ситуацій; володіє вміннями творчо-пошукової діяльності. Рівень сформованості фахових компетентностей: високий - здатність працювати автономно, творчо й самостійно застосовувати набуті знання для розв'язання нестандартних фахових завдань.
5 балів	Завдання виконане повністю, самостійно та якісно, з незначними неточностями або недоліками. Здобувач самостійно здійснює інформаційний пошук, уміє систематизувати та узагальнювати інформацію; демонструє достатньо високий рівень теоретичної підготовки; аргументовано обґрунтовує власну думку; виконує дослідницькі та проблемні завдання; уміє аналізувати отримані результати, робити висновки та приймати рішення у складних ситуаціях. Рівень сформованості фахових компетентностей: достатньо високий - здатність самостійно застосовувати набуті знання у складних практичних і навчальних ситуаціях.
4 бали	Завдання виконане повністю, але з окремими недоліками. Здобувач самостійно здійснює інформаційний пошук і володіє способами систематизації інформації; здатний до самостійного опрацювання навчального матеріалу; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; виконує дослідницькі завдання, але в окремих випадках потребує консультації викладача; робить висновки та приймає рішення у складних ситуаціях після консультації з викладачем; володіє основними вміннями творчо-пошукової діяльності. Рівень сформованості фахових компетентностей: достатній - застосовує набуті знання у стандартних та окремих складніших практичних ситуаціях.
3 бали	Завдання виконано частково або за допомогою викладача, спостерігається неповнота викладу думок. Здобувач не завжди вміє чітко й точно інтерпретувати отриману інформацію у контексті своєї діяльності; наводить окремі аргументи, робить необхідні висновки; може зіставляти, узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; застосовує вивчений матеріал переважно у стандартних навчальних ситуаціях. Рівень сформованості фахових компетентностей: середній - уміння вибирати відомі способи дій для виконання типових фахових завдань.
2 бали	Завдання виконане за значної допомоги викладача, недостатньо послідовно та логічно. Здобувач невпевнено орієнтується в інформаційному пошуку; не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій; нечітко, а інколи неправильно формулює основні теоретичні положення; має труднощі з аргументацією власної думки; не виявляє достатньої самостійності під час виконання завдання. Рівень сформованості фахових компетентностей: низький - уміння частково й не завжди правильно вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань.
1 бал	Завдання виконані не в повному обсязі. Здобувач демонструє низький рівень умінь працювати з навчальною інформацією; має окремі навички користування бібліотекою та інформаційними ресурсами, однак не докладає достатніх зусиль для пошуку необхідної інформації; має слабкі навички роботи з джерельною базою; необхідні практичні вміння та навички сформовані недостатньо, що не забезпечує належного формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0 балів	Необхідні завдання не виконані. Здобувач не демонструє елементарних умінь працювати з навчальною інформацією; не володіє необхідними навичками пошуку та опрацювання інформаційних джерел; не вміє застосовувати набуті знання для виконання практичних завдань; необхідні практичні вміння та навички не сформовані, що не дає можливості оцінити формування відповідних компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Засоби навчання: інформаційний супровід із використанням платформи Moodle; комп'ютер (ноутбук) – 1 шт.; пристрій мультимедійний (проектор) – 1 шт.; проекційний екран – 1 шт.; презентації, мережа Wi-fi, дошка аудиторна, електронна бібліотека ПДАУ (<https://lib.pdau.edu.ua>), електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua/home>), електронний каталог (<http://library-service.com.ua:8080/popdaa/>).

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

- **щодо термінів виконання та перескладання:** виконання практичних завдань виконуються під час проведення практичних занять; завдання самостійної роботи виконуються упродовж вивчення відповідної теми. Перескладання відповідних видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>);

- **щодо академічної доброчесності:** здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/kodeksdobrochesnostinasayt.pdf>), Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/poryadokperevirkytekstiv20242.pdf>);

- **щодо використання інструментів штучного інтелекту:** здійснюється у відповідності до Конституції України; законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про захист персональних даних», «Про академічну доброчесність»; Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні, з урахуванням положень Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2024/1689 від 13.06.2024, а також рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Міністерства цифрової трансформації України «Штучний інтелект у закладах вищої освіти»; Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/pravylavykorystannyashivosvitnomuprocesipdau.pdf>).

Умови застосування ШІ в навчальній дисципліні базуються на двох режимах: для виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи застосовується режим Б – «ШІ використовується обмежено». Дозволяється використання систем штучного інтелекту для пошуку та систематизації інформації і джерел, перекладу іншомовних матеріалів, перевірки граматики та орфографії власного тексту, формування структури (плану) роботи, а також підготовки допоміжних ілюстративних матеріалів. Для опитування, тестування застосовується режим А – «ШІ не використовується». Використання будь-яких систем штучного інтелекту під час зазначених форм контролю не допускається. У разі використання систем штучного інтелекту в межах режиму Б здобувач вищої освіти зобов'язаний розкрити факт їх використання із зазначенням назви ШІ-системи та мети її застосування, критично перевірити отриману інформацію та достовірність використаних джерел. Здобувач несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи. Порушення встановленого режиму використання систем штучного інтелекту розглядається відповідно до вимог академічної доброчесності та нормативних документів Університету.

- **щодо відвідування занять:** навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача в АСУ ПДАУ;

- **щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти:** на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera,

БУМ online, EdEra, Європейська платформа Horizon Europe: <https://ec.europa.eu/info/horizon-europe> тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf>);

- **щодо оскарження результатів оцінювання:** здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

- 1.Методологія, організація та технологія наукових досліджень: *навч. посіб. для аспірантів* / О. П. Дзьобань ; ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». Київ; Одеса : Фенікс, 2025. 284 с.
2. Методологія та організація наукових досліджень: *підручник*/ Б.І. Мокін, О.Б. Мокін, В.Б. Мокін. Вінниця: ВНТУ, 2023. 230 с.
- 3.Організація науково-інноваційної діяльності / Решетняк С.О., Федотов В.В., Коваленко А.О., Федотофф І.В. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 212 с.
- 4.Микитюк П.П. Інноваційна діяльність: Київ : Центр учбової літератури, 2022. 392 с.
- 5.Організація науково-інноваційної діяльності: *конспект лекцій: навч. посіб. для здобувачів ступеня доктора філософії за освітньо науковою програмою «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент* / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: К. О. Бояринова. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 186 с.
- 6.Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): *навч. посіб.* Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
7. Гриньова В. М. Організація науково-дослідної та інноваційної діяльності: *навчальний посібник*. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2021. 196 с.
8. Кваша Т. К., Левченко С. М. Інноваційна діяльність: теорія, методологія, практика. Київ:НТУУ «КПІ», 2020. 123 с.
9. Академічне письмо: *навчальний посібник* / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с.
- 10.Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
- 11.Правове забезпечення інноваційного процесу в умовах глобальних викликів: *монографія* / за ред. С. В. Глібка, О. В. Розгона – Харків : НДІ прав. забезпечення інновац. розвитку НАПрН України, 2024. 303 с.
12. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: *навчальний посібник*. Київ: Алерта, 2019. 492 с.

Допоміжні

1. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
2. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
3. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>.
4. Закон України «Про державні цільові програми». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15#Text>.

5. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 526. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-p#Text>

6. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text>

7. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>

8. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні: стан і результативність / Т. В. Писаренко, Т. К. Куранда, Т. К. Кваша та ін. — Київ : Український інститут науково-технічної експертизи та інформації, 2024.

9. Методологія та організація наукових досліджень : навчально - методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с.

10. Методологія і організація наукових досліджень : конспект лекцій / А. О. Азарова, Ю. В. Міронова. Вінниця : ВНТУ, 2022. 60 с.

Інформаційні ресурси мереж Інтернет

1. МОН України. URL: mon.gov.ua (розділ «Наукова діяльність», «Інноваційна діяльність»).

2. Державна установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ). URL: <https://www.uintei.kiev>.

3. Національний фонд досліджень України. вебсайт. <https://nrfu.org.ua/about-us/the-mission-and-purpose-of-the-foundation>.

4. Авторське право. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»: URL: <http://iii.ua/uk/avtorske-pravo>

5. Європейський науковий фонд: ESF European Science Foundation - ESF

6. YEP Incubator URL: <https://www.yepworld.org/>

Ресурси для неформальної / інформальної освіти

1. Prometheus : <https://prometheus.org.ua/>

2. Coursera: <https://www.coursera.org/>

3. ВУМ online: <https://vumonline.ua/>

4. EdEra: <https://ed-era.com/>

5. Європейська платформа Horizon Europe: <https://ec.europa.eu/info/horizon-europe>